

ØYER KULTURSKOLE - STATUS OG UTFORDRINGER

Vedlegg:

1. Oversikt over foreslåtte aktiviteter i opptrappingsplan
2. Forslag til serviceerklæring
3. Skolepengeutvikling
4. Elevplasser fordelt på disipliner
5. Kulturløftet II
6. Danseverkstedmodellen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen.

Sammendrag:

Sak vedrørende ”Øyer Kulturskole – status og utfordringer” legges fram til behandling med forslag om innstilling til kommunestyret. Mandatet som ble gitt var å se på hvordan kulturskolen bør videreutvikles, hva skal være ambisjonsnivå på kort og lang sikt og hva skal være satsningsområder. I tillegg skulle man se på aktuell organisering av kulturskolen og hva slags struktur det bør være på tilbudet.

Saksutredning:

Innledning

Saken ble fordelt til Komite 1 i møte den 11.02.09 og Marie Skavnes ble utnevnt til saksordfører. Utfordringen var å se på hvordan kulturskolens rolle i kommunen skal være i fremtiden. Det ble opprettet en arbeidsgruppe bestående av Paula Strand (lærer i kulturskolen og tillitsvalgt), Rudi Kjøl (faglærer i musikk på Solvang), Knut Lyshaug (kulturskolens representant i brukerrådet), saksordfører og saksbehandler. Denne gruppen har i tillegg til arbeidsmøter også vært på tur til kulturskolen på Østre Toten (Mjølkefabrikken), som er landskjent for sine satsninger og resultatet. Saksordfører og saksbehandler har i tillegg hatt møte med TINE – ØST for å se på muligheter for leie av egne lokaler på Tretten (Felleskjerningen) og møte med konsulenten i Norsk kulturskoleråd Oppland, Eivind Nåvik, for råd og inspirasjon.

Øyer Kulturskole ble startet opp høsten 1982 og har siden den gang gitt tilbud til barn og unge i kommunen. I 2005 hadde Øyer Kulturskole 250 elever og 7 ansatte. Skolen hadde tilbud innen dans, tegning og teater i tillegg til ordinære musikkfag. Pga kraftige nedskjæringer dette året mistet 150 elever tilbudet og 2 lærere måtte omplasseres. Kultur i Øyer kommune var frem til 2006 to virksomheter. Da var kulturskolen egen virksomhet der kulturskolerektor var virksomhetsleder og biblioteksjefen var virksomhetsleder for resten av kulturområdet. Dette året ble de to virksomhetene slått sammen under en virksomhetsleder.

Øyer Kulturskole har i dag 5 ansatte, 2,47 årsverk. I 2009 gis det tilbud til 132 elever:

<i>Aktivitet</i>	<i>Elever</i>	<i>Aktivitet</i>	<i>Elever</i>
Piano	25	Fiolin	10
Karusell	10	Trekkspill	3
Sang	17	Gitar	14
Barnekor	28	Messinginstr.	25

Dirigering Øyer skolekorps 20 % stilling

Alle ansatte i kulturskolen har 3 eller 4 års høyskoleutdanning. Undervisningen foregår stort sett på ettermiddag og kveld på barneskolene. Kulturskolen har også litt undervisning i skoletiden. Det er i dag 20 elever på venteliste. Kulturskolen har i 2009 kjørt et prosjekt på teater i samarbeid med NAV og interessen var stor. Det var 16 elever på dette prosjektet.

Det har vært flere kutt i rammen til kulturskolen de siste årene og lønnskostnadene utgjør ca. 90 % av den totale rammen på kr. 960.000.

Prisen for å få enkeltundervisning i kulturskolene hadde frem til 1997 et øvre tak på kr. 1.600 i året for å få statstilskudd. Med loven i 1997 (opplæringsloven §13-6) gikk øremerkede tilskudd bort og det ble opp til hver kommune å fastsette prisen. Frem til 1997 hadde Øyer kulturskole søskenmoderasjon på 25 % på barn nr to og 50 % på barn nr tre. Dette er avviklet og prisen pr. 1.08.09 ligger på kr. 2.700 pr. år for enkeltundervisning og kr. 2.000 pr. år for gruppeundervisning. Kulturskolen selger også timer til skolekorpsene. Her er prisen for et år kr. 4.300 for en skoletime i uka. Øyer ligger over gjennomsnittet når det gjelder pris (se vedlegg 3).

Kulturskolens rolle og betydning

Året 1997 ble et viktig år for kulturskolene i Norge da det ble lovfestet at

”Alle kommuner skal alene eller i samarbeid med andre kommuner ha et musikk- og kulturskoletilbud til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet ellers” (opplæringslovens § 13 – 6).

Selv om kommunestyrene fastsetter omfang og innhold i virksomheten forutsetter loven at alle kommuner har kulturskole. I tillegg til musikk skal det også gis tilbud i ett eller flere andre kunstfag. Loven peker også på at kulturskolen skal samordnes med skoleverket og det lokale kulturlivet. Dette er grunnlaget for kulturskolen som lokalt ressurscenter.

I St. meld 40 (1992 – 1993) ”Vi smaa en Alen lange” sluttet Stortingets flertall seg til en målsetting om at kulturskoleelever skal utgjøre minst 30 % av grunnskoleelever. Øyer Kulturskole gir i dag tilbud til 19 % av grunnskoleelevene.

Norsk kulturskoleråd har gitt følgende norm:” For å være en kulturskole skal tilbudene bestå av minst to andre kulturformer enn musikk”.

Det er et mål fra regjeringen at kulturskolen skal gi alle barn og unge som ønsker det muligheter til å få opplæring i ulike kunsthøgskoler, og å ta del i kulturelle aktiviteter ut fra de forutsetninger de har. I kulturskolen skal elevene gis muligheter til å skape og utøve, oppleve og forstå kulturuttrykk. Satsing på kulturelle aktiviteter bidrar til økt livskvalitet, bedre miljø og trivsel.

Kulturskolen skal være mest mulig inkluderende og vidtsynt, og kulturbegrepet skal få lov til å utvikle seg uten at det i utgangspunktet er satt begrensninger. Kulturskolen skal skape grunnlag for kulturell samhandling mellom ulike kulturuttrykksformer.

Kulturskolen må bygge videre på den kompetansen som finnes både innenfor profesjonelle miljøer og i fritidskulturlivet, ha gode samarbeidsforhold, og søke å bidra til vekst og utvikling i kulturlivet. Kulturskolen skal være en viktig samarbeidspart med grunnskolen for å nå de mål skoleverket har når det gjelder den estetiske dimensjonen.

Tusenvis av barn og unge i Norge får sin grunnleggende opplæring gjennom kulturskolen. For mange lag og foreninger som i dag benytter kulturskolen til all sin opplæring av medlemmene, er kulturskolen selve grunnmuren.

Det er vesentlig å skille mellom virksomheten i kulturskolen og de frivillige kulturorganisasjonene. Mens kulturskolen ivaretar opplæringen, står organisasjonene for organisering og drift av fritidsaktivitetene. Som ledd i undervisningen bør kulturskolens elever ha jevnlig opptredener, forestillinger og utstillinger. Dette kommer mange til gode, bl.a. barnas familier, barnehagen, grunnskolen, sykehus og eldrecenter. Med sin lærerstab av musikere og andre kunstnere kan kulturskolene også stå for konserter, forestillinger og utstillinger med disse, ofte på svært høyt kunstnerisk nivå.

Ifølge rammeplanen til kulturskolene; "På vei til mangfold" er målet at:

"Alle elever skal få en kulturskoleopplæring i samsvar med de evner og forutsetninger de har"

Dette innebærer at det for hver enkelt elev forutsettes en personlig utviklingsprosess. Skal kulturskolen lykkes med dette, må undervisningen være faglig stimulerende og foregå i et sosialt trygt og trivselsfremmende miljø.

Staten har som mål at kulturskolen skal være et ressurscenter i kommunen. I St.meld.nr 39 (2002 – 2003) kan vi lese følgende:

6.1.1 Lokal utvikling mot kulturpedagogiske ressursentra

Utfordringen i det videre arbeidet er å lykkes med et godt samarbeid mellom grunnskolen, kulturskolen og øvrig kulturliv. Kommunen har som skoleeier for begge ovennevnte skoleslag mulighet til å utvikle musikk- og kulturskolene til å bli ressursentra for grunnskolene i kommunen, slik det har skjedd i noen kommuner. Kulturskolens rolle vil da endres fra i hovedsak å være et tilbud for «de få utvalgte» elevene til også å bli en kulturell drivkraft for alle grunnskolene i kommunen. Dette gir retning for musikk- og kulturskolens muligheter også som aktiv aktør i utvikling av Den kulturelle skolesekken lokalt. Enkelte kommuner har god erfaring med en

egen kulturkontakt, forankret i skoleledelsen ved hver skole, for å løse disse oppgavene.

Et tilbud der musikk- og kulturskolen i utstrakt grad gir et breddetilbud til både den offentlige skolen og kulturlivet ellers, vil kunne favne videre enn i dag. Med den fleksible og utvidede skoledagen som etter hvert tas i bruk i grunnskolen, vil det også åpne for økt samarbeid, blant annet gjennom å legge deler av den generelle musikk- og kulturskoleundervisningen inn i en utvidet skoledag. Det kan også gi rom for bedre sambruk av lærerressurser med skolen. Skolefritidsordningen gir rom for ulike kulturelle aktiviteter, både ved egen aktivitet og ved deltakelse i ulike frivillige tilbud i nærmiljøet. Kommunene bør søke å videreutvikle disse mulighetene.

Fra statlig hold vil det være viktig å legge til rette for erfaringsspredning av gode eksempler på ulike former for samhandling.

En konklusjon av disse utsagnene er at man både fra kommunalt og statlig hold vektlegger kulturskolen både som ressursenter, omdømmebygger og ikke minst den viktige rollen for barn og ungdom. Tiden er inne til å satse på kulturundervisning i kommunene og muligheter for økonomisk støtte fra statlig hold er gode (se vedlegg 5). Det skal gjennomføres et kulturskoleløft slik at alle barn og unge som ønsker det får et kulturskoletilbud av god kvalitet til en rimelig pris. Dette skal sikres ved statlige stimuleringsmidler og en solid kommuneøkonomi.

I *Skapende læring – strategiplan for kunst og kultur 2007 – 2010 (regjeringen)* er kulturskolen gitt et medansvar for barn og unge i barnehage, grunnskole og videregående opplæring. Dermed vil kulturskolens virksomhet direkte og indirekte angå alle barn og unge i kommunen.

I kommuneplan 2003 – 2015 for Øyer står det i del 3;

”Trygghet avhenger av at folk føler seg verdsatt og tatt vare på. Ungdomstilbud har en viktig funksjon. Grunlaget for ”det gode liv” - i et livsløpsperspektiv - ligger i lokalsamfunnet. Øyer kommune ønsker en moderat befolkningsvekst (0,5 % per år), med innbyggere som er aktive og engasjerte så vel innenfor et mangfold av fritidsaktiviteter som i et menneskelig og praktisk omsorgssamfunn. Tjenestetilbudet skal beholdes og videreutvikles, med sikte på trygghet hele livsløpet.”

I del 4 står det følgende;

Mål 2: Ungdom trives og føler tilhørighet til bygda

Strategier:

- *Forsterke forebyggende arbeid i skole og fritid*
- *Videreutvikle skolene som en verdifull oppvekst- og nærmiljøarena også utenom skoletid.*

Kulturskolen er en god arena for å oppnå disse målene. Kulturskolens tilbud har et livslangt læringspotensiale og innholdet er et viktig bidrag til den enkeltes utvikling innen kulturøvelser og/eller opplevelse.

Kommunestyret har i saken ”Kommunens rolle som samfunnsutvikler” (2007) verdsatt kulturskolens rolle i omdømmebygging og konkludert med at status etter nedskjæringer i kulturskolen er på et for lavt nivå;

”Kulturskolens aktivitetsnivå etter innstrammingene gir ikke muligheter til å skape et mangfold av aktiviteter innen musikk, dans og drama, verken på gruppenivå eller på individuelt nivå for barn og unge. Talentene er der, og trenger tilrettelagte tilbud og profesjonell undervisning og veiledning for å komme videre. Kulturskolen gir positive bidrag til ungdoms identitetsbygging, bidrar til kommunenes omdømme, og gir muligheter til økt avkastning av satsingen innenfor kommunens hovedsatsingsområde; reiselivsnæringen”

Komiteens vurderinger:

Saken er utarbeidet for å avklare kommunestyrets ambisjoner for Øyer kulturskole.

Komiteen ønsker å legge til rette for en fordomsfri og prinsipiell drøfting av hvilken rolle kulturskolen skal ha i vårt lokalsamfunn, hvilke verdier den representerer og hvilke muligheter kulturskolen innebærer.

Gjennomføring av tiltak som ledd i en opptrapping av tilbudet i kulturskolen henvises til årlige prioriteringer i økonomiplan og årsbudsjett.

Det er ikke utviklet egen visjon for Øyer kulturskole, underordnet kommunens visjon. Det bør kulturskolens leder gripe fatt i og utforme i samråd med kulturskolens ansatte og brukerrepresentanter.

Komiteen foreslår at det settes følgende mål for kulturskolen:

- Øyer kulturskole skal være et kompetansesenter.
- Øyer kulturskole skal primært ha fokus på bredde og rekruttering, gi barn og unge kunnskap og tilbud om musikk og kultur, og bidra til utvikling av grunnleggende ferdigheter.
- Øyer kulturskole skal tilrettelegge tilbud for elever med særlige evner, og gi dem mulighet til å utvikle sine talenter.
- Øyer kulturskole skal være en viktig samarbeidspart for kommunens barnehager, skoler, skolefritidsordninger, ungdomstilbud og lag og foreninger.
- Øyer kulturskole skal være en ressurs for elever med adferds- og mestringstvangsvarer, og barn og unge med dårlig psykisk helse.
- Øyer kulturskole skal trekke veksler på lokalt næringsliv, og tilby næringslivet lokal barne- og ungdomskultur.
- Øyer kulturskole skal bidra med formidling av inntrykk og opplevelser som elevene kan tilegne seg og som de senere kan bearbeide til egne uttrykk.

- Øyer kulturskole skal bidra til god integrering i Øyersamfunnet.
- Øyer kulturskole skal tilrettelegge faste tilbud og gjennomføre prosjekter.

En god kulturskole inngår i en helhetlig sammenheng i sitt lokalsamfunn. Den er en møteplass for mangfold og samhold, en viktig arena for det flerkulturelle. Samhandling med foreldre, skole og kulturliv bidrar til å skape optimale oppvekstvilkår for elevene. Dette krever systematikk i organisering og oppfølging. På den måten får kulturskolens virksomhet en forebyggende dimensjon ut over selve undervisningen.

Kulturskolen skal gi en tilpasset undervisning til alle sine elever, fra de med psykiske og fysiske behov som krever spesiell tilrettelegging, til de med særlig faglige forutsetninger – framtidens profesjonelle utøvende og skapende musikere og kunstnere.

Barn og unge som tilegner seg ferdigheter innenfor kunstfagene utvikler sine sanser og skapende evner. Dermed styrkes selvfølelsen, og opplevelsen av å lykkes med noe. Kulturskolen kan på denne måte gi elevene muligheten til å spille på andre strenger enn det er rom for i de obligatoriske skolefagene. ”Glade barneansikter” er et godt uttrykk for kulturskolens betydning.

Kulturskolene bør vektlegge den tidlige opplæringen sterkt. I kunstfagene må opplæringen være tilpasset barnets psykiske og motoriske utvikling. Dette kan skje både i regi av barnehagen eller kulturskolen, eller i et samarbeid mellom disse. I praksis kan opplæringen starte allerede i barnets første leveår. Mange kulturskoler har tilbud som ”Musikk fra livets begynnelse”, et konsept utviklet nettopp for en voksen og spedbarn i gruppe sammen med andre. I musikk benyttes instrumenter i små størrelser som egner seg fysisk for barna. En slik lekbetont opplæring foregår i mange kulturskoler ved hjelp av spesialutdannede pedagoger, og er spesielt kjent for strykere. På denne måte gis barna på rette tidspunkt rikelig tid til å opparbeide elementære tekniske og musikalske ferdigheter. En forutsetning for undervisning av førskolebarn er aktiv medvirkning av foresatte. Barn som starter tidlig vil i den selvkritiske ungdomsalder kunne ha nådd et faglig nivå de opplever som tilfredsstillende. Flere vil da kunne fortsette. For noen resulterer dette i at de går i en kontinuerlig opplæring fra førskolealder til høyere utdanning. ”Å mestre som liten er å lykkes som stor.”

Synliggjøring er vesentlig for å lykkes. Kulturskolen må holde en del konserter/forestillinger gjennom året for å vise hva den står for. Konsertarenaer kan være skolene, hotellene, Hafjell etc. Hafjell er en arena der kulturskolen har store muligheter til å vise seg frem. Her kan rockeband, dansere og kunstnere vise seg frem for besøkende. I dag underholder kulturskolen på diverse konferanser på hotellene, noe som er gitt positive tilbakemeldinger på. Det er også viktig å oppsøke asylmottaket da kulturskolens aktiviteter kan være med på gjøre hverdagen for innvandrerne lettere. Kulturskolen kan arrangere åpen kveld på asylmottaket med lærere og elever.

Samarbeid med lag og foreninger:

Det frivillige kulturlivet er en verdifull samfunnsbygger preget av deltakernes engasjement og innsatsvilje. Kulturskolene i Norge er utviklet etter påtrykk fra og i nært samarbeid med disse. Kulturskolen har et spesielt ansvar for å støtte opp under frivilligheten. Etter at

musikkskolene ble til kulturskoler, er ikke bare musikklivets organisasjoner, men også teaterlag, dansegrupper, revylag og utøvere av billedkunst aktuelle lokale partnere. For disse vil samarbeid om akkompagnatører, produsenter, lokaler, regi, lyd, lys være eksempler på tjenester fra kulturskolen som lokalt ressurscenter. Skal kulturskolen og det frivillige kulturliv inngå et fruktbart samarbeid, må kulturskolen unngå å opprette egne faste ensembler, orkester eller andre grupperinger som kan komme i konflikt med deres virksomhet. Dette er ikke til hinder for at kulturskolen setter i gang periodiske prosjekter. Historisk har samarbeidet mellom kulturskolene og amatørmusikklivet lange tradisjoner. Kulturskolene står for opplæring og skaffer instruktører og dirigenter mens kor, korps, orkester, spelemannslag, band osv tar seg av samspill eller samsang og skaper det sosiale miljø som igjen skaper grunnlag for rekrutteringen av nye søkere til kulturskolene. Dette er en god sirkel til gjensidig glede. Kulturskolen stilles overfor mange forventninger når det gjelder å følge med i tiden. Det er stadig nye uttrykk og sjangere som skal imøtekommes, fagområder som endrer innhold og en teknologisk utvikling som skaper muligheter, men også utfordringer. Kulturskolen må derfor kontinuerlig være i utvikling. Dette bør skje i dialog og et tett samarbeid med det lokale kulturliv. Det sterke kommersielle trykket på barn og unge skaper behov for at det settes inn tiltak for å ta vare på mangfold, lokal tilhørighet og tradisjoner.

Samarbeid med barnehagene:

I samarbeid med barnehagene i kommunen kan kulturskolen gi tilbud som når bredt ut til barnehagebarna som aldersgruppe. Det kan være opplegg i alle uttrykk, tverrfaglige prosjekter som "kulturkarusell" e.l. Kulturskoleelever kan også gi konserter og invitere til teaterforestillinger for barnehagene. Dette er alltid til stor inspirasjon. Tidlig innsats er en investering i de unges framtid. Barnas aktive møte med kunstfagene bidrar mellom annet i språkstimuleringen, men også i den generelle modningsprosessen. Dette samarbeidet motiverer også for rekrutteringen til kulturskolens ulike opplæringstilbud. Når lærerne fra kulturskolen jevnlig er inne i opplegg for barnehagene, oppnås det også en positiv etterutdanningseffekt for de ansatte i barnehagene. Kulturskolen har i høst hatt et samarbeidsprosjekt med Orretun og Vestlund barnehage som endte opp i en forestilling i hver av barnehagene. En ansatt i kulturskolen har stått for opplegget i samarbeid med de ansatte i barnehagene. Dette prosjektet har vært veldig vellykket.

Samarbeid med grunnskolen – SFO:

Grunnskolen er vår største kulturinstitusjon. Ved å legge opp til et nært samarbeid mellom grunnskole og kulturskole kan skoleeier bidra til å skape et skolemiljø der de estetiske aktivitetene blomstrer. I samsvar med læreplanens kompetansemål vil en på denne måten kunne skape et helhetlig oppvekstmiljø for barn og unge. Samhandlingen med grunnskolen både utfordrer og gir nye og spennende muligheter. Ser en de samlede ressurser i grunnskole og kulturskole under ett, vil kun fantasi og økonomi sette begrensningene!

Kulturskolen og grunnskolen er tjent med et nært samarbeid. Kulturskolelærere med kompetanse for undervisning både i grunnskole og kulturskole bør stå sentralt i dette samarbeidet. Kulturskolen og grunnskolen har begge et ansvar for et samarbeid som gjelder de samme barna. Gjennom Kulturløftet 2 åpner det seg muligheter gjennom styrking av SFO. Her kan kulturskolen gå inn å lage forskjellige prosjekter som er tilrettelagt for de barna som er på SFO. Dette kan være prosjekter som karusell, dans, korps, teater, etc. En mulig modell er at kulturskolen kan overtar ansvaret for en dag i uka på hver av de tre barneskolene. Regjeringen har bevilget 40 millioner på statsbudsjettet. I den forbindelse er det satt ned et utvalg som skal få en oversikt over dagens situasjon, foreslå forskjellige modeller som kan

benyttes i samarbeidsprosjekter med SFO/skole og forskrifter. Det vil også åpnes opp for at kommunene kan søke på prosjektmidler hvis de har modeller som de har lyst til å prøve ut i sin kommune. Kommunene må stille med egenkapital selv men dette er en unik mulighet til få prøvd ut aktuelle aktiviteter.

Den kulturelle skolesekken er et nasjonalt program for møte mellom kunstner og elev.

”Arbeidet med Den kulturelle skolesekken på lokalt plan skal gjennomføres i et samarbeid mellom grunnskolen, musikk- og kulturskolen og kulturlivet ellers. Dette krever at skoleeiere ser ulike tilbud som del av en helhet og sørger for å integrere musikk- og kulturskolene i sine skolesekkprosjekter”.

Lærere fra kulturskolen kan være aktører som utøvende musikere og kunstnere, og elever kan trekkes inn som deltakere i produksjoner. Slike prosjekter får en lokal forankring med mange positive ringvirkninger. Gjennom et nært samarbeid mellom grunnskole og kulturskole skapes spennende arenaer for elevene, og de motiveres og bevisstgjøres som publikum til offentlige konserter, utstillinger osv. Når kulturskolens lærere arbeider som faglærere i grunnskolens estetiske fag og samarbeider om Den kulturelle skolesekken, kan de bidra til at elevene når kompetansemålene i disse fagene. Undervisningstilbudet blir mer helhetlig og elevene vil kunne oppleve større grad av mestring. En mulig modell er at kulturskolen kan lage et prosjekt som er tilrettelagt for et bestemt årstrinn i grunnskolen. En annen modell er at kulturskolen kan ha ansvaret for sommer SFO i kommunen. Dette vil medføre endringer i stillingsprosenten hos lærerne som deltar.

Samarbeid med ungdomsklubben:

Ungdomsklubben er en viktig møteplass for ungdommen. Her treffes de på en plass der de blir sett. Her har kulturskolen en gylden anledning til å komme i kontakt med ungdommen og legge til rette for aktiviteter som de vil utfolde seg i. Det er kjøpt inn utstyr både til rockeband og film/video men det er ingen i dag som kan lære å bruke dette til ungdommen.

Andre aktuell samarbeidspartnere kan være:

- Barnevern
- Bibliotek
- Funksjonshemmede
- Helsesøstertjenesten
- Minoritetsspråklige
- Pleie og omsorg
- Sosialtjenesten
- Næringsliv

I hver kommune finnes det talenter og disse må tas godt vare på. De kan få et utvidet tilbud i kulturskolen gjennom dobbelt time i uka og vi kan starte opp med ”Lørdagsskole”. Her kan de mest begavede elever komme og spille sammen med likesinnede på tvers av instrument/aktivitet og skape noe sammen. Her kan vi gå sammen med nabokommunene slik at flere kan få glede av dette tilbudet.

Det sosiale for elevene i kulturskolen er vesentlig for at de vil trives. For å styrke dette kan vi en gang i året invitere alle elevene til en åpen dag i kulturskolen. Her kan vi lage for

eksempel et julemarked der elevene får utfolde seg på helt andre områder enn de gjør til vanlig. Dette kan også være åpent for barn og unge som ikke er elever i kulturskolen.

Fordeler for kommunen ved å satse på kulturskolen:

- Innbyggertall

Øyer kommune har som ambisjon å øke antall innbyggere. Kulturaktiviteter er noe som folk legger mer og mer merke til. Hvis noen vurderer å flytte til en ny kommune er dette noe av det første de undersøker. Folk er veldig opptatt av hva slags tilbud en kommune kan gi til sine barn. Dersom Øyer kommune velger å satse på kulturskolen kan dette gi økt antall innbyggere i kommunen, noe som gir økt arbeidskompetanse og økte skatteinntekter. Det vil også være større sjanse for å beholde de gode lærerkrefter som finnes i kulturskolen i dag, og stor sannsynlighet for å rekruttere nye kvalifiserte lærerkrefter da de ser at her finnes et godt fagmiljø og egnede lokaler.

- Forebyggende ungdomsarbeid

En annen fordel med et økt tjenestetilbud er at flere barn og unge gjennom kulturopplevelser blir tryggere på seg selv. Det er gjort en del forskning på dette området og det viser seg at barn og unge som har en kulturell ballast sjeldent kommer ut for miljøer som ikke er heldig for de. Kulturskolen møter barna på en måte som gjør at de finner ressursene sine. Sammenlignet med andre virkemidler er dette ikke dyrt, og vi ser resultatene fort. En trend de siste årene er at mange elever slutter i kulturskolen når de starter på ungdomsskolen. Dette kan skyldes flere ting men hovedgrunnen er at kulturskolen ikke har aktiviteter i dag som er attraktive nok. Ungdom vil utfolde seg innen teater, dans, rock etc. Når kulturskolen ikke i dag kan tilby dette mister de en trygg møteplass som styrker fellesskapet mellom ungdommen. I vinterhalvåret er det stor aktivitet i Hafjell og mange barn og unge storkoser seg på ski. Dessverre lokker også Hafjell til seg grupper som har dårlig innflytelse på barn og unge og det kan være lett å bli trukket med inn i slike miljøer. Selvtilliten til mange barn og unge er ikke alltid den beste og fellesskapet er fraværende hos noen. Ved et styrket kulturtilbud vil barn og unge få styrket dette og det er da lettere å si nei takk når de blir oppsøkt av "feil" personer. Når barna lykkes, blir de stolte av seg selv. Da lykkes de andre steder også.

- Kulturskolen som ressurscenter

I 2004 la Utdanningsdepartementet fram Stortingsmelding nr 39 "Ej blot til Lyst", med en utfyllende drøfting av kulturskolenes rolle som lokale ressurscenter. I sin behandling av meldingen, utdypet Stortingets utdannings- og forskningskomité elevperspektivet og den samfunnsmessige verdien av økt satsing på utvikling av kulturskolene. De uttalte (sitat):

"Komiteen ser at fremveksten av kulturskoler i kommunene har stor verdi for lokalsamfunnet som kulturformidlingsinstitusjon. Kunstnerisk utfoldelse gjennom elevaktiviteter bidrar etter komiteens mening til å bygge nærmiljøet på en positiv måte og er en ressurs for det øvrige kulturlivet lokalt. Kulturskolen representerer et skoleslag der elevene får delta ut fra egne forutsetninger og evner og uten opptakskrav. Det er etter komiteens mening viktig at kulturskolen er et sted der barn og unge får oppleve det å lykkes gjennom positiv utvikling av egen ferdighet og

kompetanse. Komiteen vil understreke at breddesatsingen er en svært viktig side ved kulturskolens virksomhet. Samtidig ser komiteen at den store bredden også skaper talenter som får mulighet til å utvikle seg videre gjennom det øvrige utdanningstilbudet og kulturinstitusjoner som er etablert. Fremveksten av kulturskolene har gitt god rekruttering til musikklivet og mange unge som har fått gjennomslag både nasjonalt og internasjonalt har sin fortid som elever ved kulturskolene”.

Ved å sette i gang nye aktiviteter skal man være bevisst på at disse ikke blir en konkurrent til allerede eksisterende aktiviteter. Målet må være å nå flere barn og unge som ikke deltar i musikk eller idrett. Det må også sees på hvilke aldersgrupper som har lite eller ingen tilbud. Kulturskolen har i dag venteliste på flere aktiviteter. Hvordan innføring av nye kulturuttrykk vil påvirke eksisterende aktivitet, vet man derfor lite om. Planen tar ikke sikte på å beskrive en ferdig og detaljert modell for kulturskolen, men gi retning for satsning. Modeller og innhold må få utvikle seg etter hvert og innen de rammer som planen legger opp til. Utviklingen vil til en viss grad være personavhengig og dermed påvirkes av de tilsetninger som gjøres. Det er et mål å sikre et politisk og administrativt engasjement i den videre utvikling av kulturskolen.

Øyer kommune som helhet vil komme styrket ut hvis det blir en utvidelse av kulturskolen. Utvidelse av kulturskoletilbudet krever økte investeringer utover det som i dag ligger inne i økonomiplanen. Dersom utkast til handlingsplan vedtas er det derfor nødvendig med økonomiske omprioriteringer. Kostnadene føres inn i budsjettet ved rulling av økonomiplanen. Øyer Kommune som helhet vil komme styrket ut hvis det blir en utvidelse av kulturskolen.

Plan for utvidelse av tilbud

Mange kommuner har et fullverdig kulturskoletilbud (se vedlegg 4). Øyer kommune har ikke det i dag. Arbeidsgruppa har jobbet med å se på tilbud som i dag kan være aktuelle å starte opp med. Komiteen ser for seg en plan om utvidelse av tilbud som går over fire år. Tilbudene er aktiviteter for barn og unge som er populære i dagens samfunn. Kostnadene på disse aktivitetene bør ikke bli store da dette er gruppebasert undervisning.

Sammenstilling av utgifter over fire år

Aktivitet	2011	2012	2013	2014
Rockeverksted	104.000	104.000	104.000	104.000
Dans	40.000	40.000	40.000	40.000
Teater		69.000	69.000	69.000
Treblåslærer		188.000	188.000	188.000

Film/video			104.000	104.000
Billedkunst (tegning/maling/skulptur)				48.000
Drift	8.000	8.000	8.000	8.000
Husleie	96.000	96.000	96.000	96.000
Total kostnad pr. år	248.000	505.000	609.000	657.000

I kostnadsoversikten er det lagt til kr. 8.000 pr. år til å styrke driftspostene. Det er lagt inn husleie med kr 8.000 pr måned til midlertidige lokaler.

Detaljert informasjon om de enkelte tilbud framgår av vedlegg 1.

Lokalisering:

Kulturskolen på linje med andre kommunale institusjoner behøver egnede lokaler for sin virksomhet, både for administrative lokaler, arbeidsplasser for lærerne og gode, tilgjengelige undervisningsrom. At all undervisning og aktivitet i kulturskolen legges under ett tak gir et unikt fellesskap både for elev, foreldre og de ansatte. Det er svært motiverende for elever, lærere og publikum når en kan samles i kulturskolens egne, tilpassede lokaler, enten det er spesielle øvingsrom, en dans- eller konsertsal, en teaterscene eller lokaler for arbeid med visuell kunst. For viderekomende elever vil dette kunne være en særlig verdifull stimulans. Lærerne i de ulike fagene får et godt fagmiljø og har muligheter til å samarbeide i prosjekter og forestillinger. I og med at lærerne nå underviser på skolene må de fleste vente til skoledagen er over før de kan begynne arbeidet. Det som møter lærer og elev er klasserom med veldig dårlig luft og pulter må ryddes for å få plass. Mange elever møter da igjen det samme klasserommet som de har vært på hele dagen. Når arbeidsdagen er slutt må lærerne flytte tilbake pultene slik at det er klart for neste skoledag. Det går veldig mye tid til dette og det sliter på lærerne. I og med at de ikke har sitt eget sted må lærerne ta med seg alt av undervisningsstoff og instrument til hver dag. Dette kan ikke legges igjen i et klasserom på en trygg måte. I lærernes arbeidsavtale står det at en del av arbeidstiden skal brukes til forberedelser. Slik situasjonen er i dag må alt av dette gjøres i hjemmet. Lærerne har ikke et fagmiljø rundt seg ettersom de jobber adskilt og har lærermøter bare to ganger i måneden. Dette er i følge lærerne en uholdbar situasjon.

Det arbeides med planer for et flerbrukshus i Øyer, der kulturskolen kan få noen lokaler. Kulturskolen bør få et egnet lokale midlertidig der skolen kan utvikles i tråd med nasjonale målsettinger. Dette vil ikke undergrave den jobben som gjøres for å få et flerbrukshus i kommunen, men det vil synliggjøre behovet for et samlingspunkt for kulturlivet i kommunen. Arbeidsgruppa har sett på om det finnes egnede kommunale bygg som står ledig til bruk for kulturskolen, men uten resultat. Arbeidsgruppa har også undersøkt om det finnes egnede bygningsmasser som eies av private og har i denne sammenheng vært i dialog med TINE om bruk av Felleskjerningen på Tretten. TINE bruker i dag de store lokalene til lagerplass og kontorarealene står tomme. TINE er positive til å leie ut lokalene til

kulturskolen. Saksbehandler og saksordfører har sammen med lærerne i kulturskolen vært på befaring på Felleskjerningen. Bygningen rommer både store og små rom som egner seg godt til undervisning. Arealet som er aktuelt er på 200 kvadratmeter, fordelt på 8 rom. Fem av disse rommene har normal kontorstørrelse, noe som tilsier at hver lærer får disponere et rom til kontor og undervisning. De tre resterende rommene er store og egner seg til teater, tegning og dans. Gjennom å legge kulturskolen til Felleskjerningen på Tretten kan flere kultursteder i nærområdet lettere nyttes; Moxa kunstverksted og kunstparken innehar store muligheter for kulturell utfoldelse. I tillegg er det kort vei til samfunnshuset, som er ideelt til arrangementer i regi av kulturskolen; eksempelvis konserter og forestillinger. Ved å styrke muligheten til samarbeid mellom kunstfagene som kan resultere i flere forestillinger/utstillinger i året kan kulturskolen få en god inntektskilde gjennom adgangsbilletter. Her har vi mulighet til å få en kjempes konsertarena. Vi har fått et prisoverslag på leie av Felleskjerningen fra Tine og det lyder på kr. 8.000 pr. mnd. Leieprisen inkluderer strømavgifter, kommunale avgifter, oppgradering brannsikring, andel av utskifting varmeanlegg og nødvendig vedlikehold.

Ettersom lokalet anses som en midlertidig løsning for kulturskolen, er det ikke krav om tilrettelegging for funksjonshemmede.

Priser:

Spørsmålet som må stilles er hvor høyt prisen kan ligge før kulturskolen mister elever. Mange familier har råd til dagens pris, men det er en smertegrense for noen familier. Det er kanskje disse barna som trenger musikk-/kunstneriske opplevelser mest. Kulturskolen skal ha rom til alle. Øyer kulturskole har friplass for de som er med i barnekoret og som i tillegg har sangundervisning individuelt. Dette vil kulturskolen fortsette med da disse elevene styrker barnekoret og at de får økt sangtilbudet sitt. Regjeringen sier at de som vil skal få et tilbud i kulturskolen til en rimelig penge. Hva er rimelig i dag? Prisen bør ligge på et nivå slik at alle har mulighet til å være med og søskenmoderasjon bør gjeninnføres.

Det har vært flere kutt i rammen til kulturskolen de siste årene og lønnskostnadene utgjør ca. 90 % av den totale rammen på kr. 960.000. Dette begrenser muligheten til deltakelse på kurs, innkjøp av utstyr og setter ned kvaliteten på tilbudene. Dette bør styrkes slik at lærerne har mulighet til å reise på kurs etc. for å øke sin kompetanse. Driftspostene bør økes med kr. 8.000,- pr. år de neste 4 årene.

Organisering:

Kulturområdet utgjør i dag én virksomhet. Virksomhetsleder har avsatt en liten del av sin stilling (20 %) til å være leder og saksbehandler. Små stillingsressurser innen kulturområdet vanskeliggjør gode løsninger og gjør tjenesteutøvelsen sårbar. Kulturavdelingen kan deles i to avdelinger der bibliotek og det generelle kulturarbeidet utgjør en avdeling og kulturskolen og barn/ungdomsarbeid utgjør den andre. En annen mulighet som har vært drøftet er å legge kulturskolen under en grunnskole. Dette ser kulturskolen selv som en uheldig løsning. Kulturskolen er et viktig møtepunkt for barn og unge med særtrekk som må videreføres og styrkes. Ved å bli en del av grunnskolen kan dette bli borte. Kulturskolen skal være et ressurscenter og fremstå som et samlingspunkt for innbyggere i kommunen.

Det skal gjennomføres en evaluering av organisering og arbeidsfordeling på kulturområdet i 2010.

Scenarier for kulturskolen

Hva slags muligheter har Øyer Kommune med kulturskolen?

1. Nedlegging av kulturskolen

Kommunen bryter loven dersom kulturskolen nedlegges og må da samarbeide med en nabokommune. Dette vil trolig bety kjøp av tjenester og at de fleste tilbud til elever fra Øyer vil bli gitt utenfor kommunen.

2. Beholde dagens ordning

Øyer kulturskole er i dag ikke en kulturskole men en musikkskole. Dette er helt i mot utviklingen rundt om i landet. Ved å videreføre kulturskolen som i dag vil interessen fra innbyggerne i kommunen avta. Lærerne i kulturskolen har i dag små stillinger og arbeidsforholdene er ikke de beste. Det vil således bli vanskelig å holde på og rekruttere gode lærekrefter i kommunen.

3. Utvikle skolen til en fullverdig kulturskole

Hvis dette gjøres vil interessen for tjenestetilbudet øke. Barn og unge etterlyser tilbud som de kunne tenke seg å starte opp med. Dette gjelder dans, teater, rockeverksted etc. Starter kulturskolen opp med disse tilbudene vil elevtallet øke vesentlig, noe som igjen øker innbetalingen til kommunen. Det å ha et eget lokale for kulturskolen styrker fagmiljøet for lærerne, noe som kommer elevene også til gode. Man får muligheter til å samarbeide i prosjekter på tvers av kunstfagene og elevene vil treffes i egnede og inspirerende lokaler.

Komiteens konklusjon:

1. Kulturskolens tilbud foreslås utvidet i henhold til oppstilling. (se tabell og vedlegg)
2. Det inngås avtale med TINE-ØST om leie av midlertidige lokaler (Felleskjerningen, Tretten) til kulturskolen, fra det tidspunkt økonomiske rammer gir rom for det.
3. Organisering av virksomhetsområdet Kultur evalueres av administrasjonen.

Komite 1's innstilling:

1. Kommunestyret ønsker å utvikle Øyer Kulturskole til en fullverdig kulturskole.
2. Kommunestyret slutter seg til fremlagt plan for opptrapping av tilbudet i kulturskolen.
3. Kommunestyret godkjenner fremlagt serviceerklæring for Øyer Kulturskole.
4. Elevprisen videreføres på dagens nivå og søskenmoderasjon gjeninnføres.
5. Tiltak som krever økte ressurser får sin gjennomføring ved prioritering i økonomiplan og årsbudsjett.

Lisa Kramprud
Komiteleder

Marie Skavnes
Saksordfører

ØYER KULTURSKOLE
2636 ØYER
TLF: 61 26 81 47
Mobil: 93 44 98 03
e-mail: jon.a.johansen@oyer.kommune.no

Kvalitetsdokument for Øyer Kulturskole **SERVICEERKLÆRING**

Øyer Kulturskole er en arena for kulturell utfoldelse og mestring.

Kulturskolen er et offentlig undervisningstilbud i kunstfag til alle interesserte i kommunen. Barn og ungdom er hovedmålgruppe for kulturskolens tilbud.

KULTURSKOLEN SKAL VÆRE:

- Et sted der elever og foreldre er trygge og opplever samhold
- Et sted som verdsetter elevenes mangfold og utvikler den enkeltes potensial
- Et sted som gir sine elever kunstopplevelser
- Et sted som fremmer glede i skapende virksomhet og kunstnerisk utvikling hos elevene
- Et sted hvor elevene kan få en meningsfylt og stimulerende fritidsaktivitet
- Et sted som legger til rette for samhandling på tvers av kunstfag
- Et nytenkende kulturpedagogisk ressurscenter ovenfor barnehage, grunnskole og for det øvrige kulturlivet i kommunen

DETTE KAN DU FORVENTE AV KULTURSKOLEN

- Opplæring hos høyt kvalifiserte pedagoger og utøvere
- Opplæring tilpasset den enkelte elevs forutsetninger, behov og interesser (nivå)
- Opplæring innenfor tydelige og faste rammer
- Gir både faglig og sosial utvikling for eleven
- Undervisning organisert enten som enkeltundervisning eller i grupper
- Innvilget elevplass beholdes til man selv sier den opp forutsatt at eleven oppfyller kulturskolens forventninger.
- Delta ved konserter og andre arrangement/forestillinger
- Tilbud om konferansetimer til foreldre og foresatte
- Være rådgivende ved anskaffelse av eget instrument
- Foretar jevnlig brukerundersøkelser
- Gir gjerne informasjon om mulige lærere mens man venter på plass ved kulturskolen
- Er læreren syk eller forhindret fra undervisningen forsøker skolen etter beste evne å skaffe vikar (reduert pris om lærer er borte mer enn 4 ganger per semester)
- Dersom søker får plass ved høstens opptak gis beskjed om dette ved skolestart. Dersom det blir ledig en plass i løpet av skoleåret, vil det bli gitt beskjed om dette og til hvilken pris. De som ikke får plass for også beskjed om dette.
Det vil bli utarbeidet en aktivitetsplan for kommende skoleår som vil bli utdelt ved skolestart til hver elev.

DETTE FORVENTER VI AV ELEVEN

- At eleven møter til rett tid og vel forberedt til undervisningen
- At eleven setter av tid til å være med på konserter, forestillinger og prosjekter utenom den ukentlige undervisningen
- At eleven melder fravær på forhånd til kontoret eller faglærer
- At eleven kan miste sin plass ved gjentatt ugyldig fravær, ved manglende interesse eller dårlig oppførsel

DETTE FORVENTER VI AV FORESATTE

- At de oppmuntrer og støtter eleven, og legger forholdene til rette for daglig øving hjemme
- At de melder fra til kontor eller lærer dersom eleven skal være borte fra undervisningen
- At de tar kontakt med læreren dersom de har spørsmål eller ønsker å komme med innspill til undervisningen
- At de, etter avtale med læreren, kjøper noter og nødvendig utstyr
- At de tar godt vare på instrument/utstyr til skolen. Foresatte er ansvarlig for å dekke skade på instrumentet om eleven har forårsaket dette gjennom uvettig håndtering.
- At de overholder frister for inn- og utmeldinger og elevpengebetalinger

KULTURSKOLEN HAR FØLGENDE TILBUD

Opplæring på de fleste instrumenter- Gjennom individuell/gruppe- undervisning får hver elev opplæring som er tilpasset sitt eget nivå

- Sang
- Kor
- Aspirantopplæring (opplæring på messinginstrument)
- Gitar
- Trekkspill
- Fiolin
- Piano
- Karusell
- Prosjekter

DETTE KOSTER TILBUDENE (pr. semester/kurs)

- Spille- og sangopplæring kr. 1350,-
- Gruppeundervisning kr. 1000,-
- Leie av instrument kr. 350,-

Dersom du lurer på noe eller har noe å ta opp med kulturskolens ledelse, ta kontakt med: Øyer Kulturskole

Skolepengeutvikling pr. 01.10.05-06-07

Kommune	Skoleåret 05 – 06	Skoleåret 06 – 07	Skoleåret 07 - 08
Dovre kommune	1 730	1 820	1 820
Etnedal	1 400	1 400	1 700
Gausdal	1 920	1 920	1 980
Gjøvik	2 000	2 000	2 122
Gran	1 700	1 700	1 700
Jevnaker	0	0	2 080
Lillehammer	3 000	3 000	3 000
Lom	1 600	1 600	1 600
Nord-Aurdal	1 920	2 300	2 400
Nord-Fron	1 570	1 980	2 030
Nordre Land	1 650	1 700	1 700
Ringebu	1 600	1 600	1 800
Sel	1 760	1 760	1 940
Skjåk	1 700	1 700	1 700
Søndre Land	1 700	1 750	1 900
Sør-Aurdal	1 760	2 013	2 063
Vang	1 680	1 730	1 780
Vestre Slidre	1 800	2 000	2 000
Vestre Toten	1 000	2 000	2 000
Vågå	1 400	1 400	1 600
Østre Toten	2 100	2 100	2 100
Øyer	2 070	2 070	2 600
Øystre Slidre	1 700	1 750	1 810

Elevplasser disiplinfordelt, fylke/kommunevis pr. 01.10.2007

Kommune	Musikk	Visuelle kunstfag	Teater	Dans	Skapende skriving	Andre kunstfag	Elevplasser i alt
Hele landet	86 890	7 477	7 462	14 274	215	6 023	122 341
Oppland	4 038	364	444	723	8	322	5 899
Dovre	80	16	0	56	0	0	152
Etnedal	29	13	18	12	0	0	72
Gausdal	136	15	41	86	0	0	278
Gjøvik	446	56	0	0	0	0	502
Gran	602	30	96	108	8	56	918
Jevnaker	47	24	14	40	0	0	125
Lillehammer	518	30	18	0	0	0	566
Lom	93	7	55	55	0	0	210
Nord-Aurdal	159	22	28	0	0	0	209
Nord-Fron	124	10	30	8	0	0	172
Nordre Land	132	7	0	55	0	29	223
Ringebu	186	18	0	19	0	0	223
Sel	120	15	31	57	0	0	223
Skjåk	131	16	0	11	0	26	184
Søndre Land	53	0	25	67	0	43	188
Sør-Aurdal	84	11	0	0	0	0	95
Vang	45	0	3	6	0	2	56
Vestre Slidre	183	12	9	37	0	17	258
Vestre Toten	182	28	47	9	0	97	363
Vågå	78	10	0	39	0	35	162
Østre Toten	287	15	22	25	0	17	366
Øyer	123	0	0	0	0	0	123
Øystre Slidre	182	9	7	33	0	0	231

Presenterte Kulturløftet II: Kulturminister Trond Giske (f.v.), samferdselsminister Liv Signe Navarsete, statsminister Jens Stoltenberg, finansminister Kristin Halvorsen.

Satsing på kulturskoler viktig i Kulturløftet II

OSLO: Kulturskolen løftes opp som et av de aller viktigste satsingsområdene i den rødgrønne regjeringens Kulturløftet II.

Da Kulturløftet II ble presentert i Oslo tirsdag var følgende å lese i punkt 2 av i alt 17:

Det skal gjennomføres et kulturskoleløft slik at alle barn som ønsker det får et kulturskoletilbud av god kvalitet til en rimelig pris.

Dette skal sikres ved statlige stimuleringsmidler og en solid kommuneøkonomi.

Utvikling av et mer omfattende kulturskoletilbud i tilknytning til SFO/skole skal utredes.

Det skal være rom for ulik lokal organisering av kulturskolen.

Det skal legges til rette for synliggjøring av kulturskolen og for talentutvikling.

Regjeringen var for anledningen representert med en svært slagkraftig firkløver. Kulturminister Trond Giske hadde med seg både statsminister Jens Stoltenberg, finansminister Kristin Halvorsen og samferdselsminister Liv Signe Navarsete.

Jubel i kulturskolerådet

At regjeringen løfter opp satsingen på kulturskolen, gleder direktør Oddvin Vattestad i Norsk kulturskoleråd. - Jeg ble positivt overrasket over at vi er nesten som en hovedsak å regne i Kulturløftet II. Det synes jeg er kjempepositivt.

Per dags dato står hele 25 000 barn i kø for å få komme inn på en kulturskole. Vattestad sier til NRK at kulturskolens to største utfordringer er å få ned nettopp ventelistene samt å hindre at skolepengesatsene øker i enda større grad.

- Det er en dramatisk utvikling i en del kommuner. Det må vi prøve og få stoppet, sier Vattestad.

I Kulturløftet II skriver regjeringen at alle barn som ønsker det skal få kulturskoletilbud - av god kvalitet til en rimelig pris. Vattestad sier at han synes det er viktig at det kommer forskrifter, eller at et tak på skolepengene, for å bremse opp kostnadene for foreldrene.

Da kulturskolene fikk øremerkede midler fra staten, var et liknende tak på 1 600 kroner i året. I dag krever noen norske kommuner over 5000 kroner, og Vattestad tror ikke summene stopper der med mindre det

kommer tiltak fra regjeringen.

Samtlige 17 punkt

Her er de 17 punktene som utgjør Kulturløftet II, takk til alle som har bidratt med gode innspill til en fortsatt målrettet og bærekraftig kulturpolitikk!

1) 1 prosent av statsbudsjettet skal gå til kultur innen 2014

Økningen skal komme alle kunstformer og sjangre til del. Det skal tilstrebes en jevnere fylkesvis fordeling av kulturmidlene. Stortingsmeldinger og handlingsplaner fra perioden 2005-2009 skal følges opp. Vi vil styrke kulturforskningen.

2) Kulturskole for alle barn som ønsker det

Det skal gjennomføres et kulturskoleløft slik at alle barn som ønsker det får et kulturskoletilbud av god kvalitet til en rimelig pris. Dette skal sikres ved statlige stimuleringsmidler og en solid kommuneøkonomi. Utvikling av et mer omfattende kulturskoletilbud i tilknytning til SFO/skole skal utredes. Det skal være rom for ulik lokal organisering av kulturskolen. Det skal legges til rette for synliggjøring av kulturskolen og for talentutvikling.

3) Gi frivilligheten et løft

Satse 1 milliard på momskompensasjon for frivilligheten og sikre forutsigbare rammebetingelser gjennom Norsk Tipping og grasrotandelen. Gjøre det enklere for frivillige organisasjoner å skaffe egne inntekter. Vi vil samarbeide med de frivillige organisasjonene om inkludering og folkehelsearbeid. Det frivillige kulturlivet skal styrkes. Antall frivillighetsentraler skal økes vesentlig.

4) Styrke bibliotekene og norsk språk

Styrke bibliotekene som arenaer for leselest, læring og kulturopplevelser. Bidra til et kvalitets- og kompetanseløft i bibliotekene gjennom utviklingstilskudd og modellbibliotek og bruk av ny teknologi. Innkjøpsordningene for litteratur skal styrkes. Etablere en norsk Språkbank. Sikre nynorsken gode kår. Gjøre 2010 til et nasjonalt leseår.

5) Støtte opp om den norske filmsuksessen

Målet er at Norge skal bli ledende i Norden på film, TV-drama og dokumentar, og at 25 % av kinomarkedet skal bestå av norske filmer. Norsk film skal hevde seg internasjonalt. Det skal satses på filmmiljøer i regionene. Målet er at kvinner skal inneha minst 40 % av nøkkelposisjonene i norsk film.

6) Satsing på norsk musikk i alle sjangre

Sikre et godt og variert konserttilbud over hele landet. Bidra til at det utgis mer norsk musikk. Støtteordningene for musikk skal styrkes og utvikles. Det skal etableres en digital innkjøpsordning som gjør musikk tilgjengelig via bibliotekene. Vi skal styrke orkestrene og ensemblene og fullføre etableringen av Nordnorsk Symfoniorkester. Styrke kor og korps, blant annet gjennom dirigentutvikling.

7) Satse på dans

Støtte opp om den positive utviklingen i norsk dans blant annet gjennom å styrke tilskuddsordningen for dans. Det skal satses på talentutvikling innen dansekunsten. Det skal være en bred satsing på mange ulike danseuttrykk over hele landet. Nasjonalballetten skal styrkes.

8) Et godt teater og operatilbud i hele landet

Vi vil sikre et godt teaterilbud, blant annet gjennom å styrke institusjonsteatrene, den frie scenekunsten og teaterfestivalene. Barne- og ungdomsteater og amatørteater skal få et løft. Region- og distriktsoperaene skal styrkes. Den Norske Opera skal ha internasjonal kvalitet og bidra til et operatilbud i hele landet.

9) Satse på arkitektur, billedkunst og kunsthåndverk

Styrke norsk arkitektur og stedsutvikling ved å følge opp den nasjonale handlingsplanen for arkitektur. Satse på billedkunst og kunsthåndverk blant annet gjennom å utvikle visningsarenaene. Styrke stipendordningene og legge særlig til rette for unge kunstnere. Det skal satses på kunst i offentlige rom.

10) Ta vare på norsk kulturarv

Styrke kulturformidlingen gjennom museene, blant annet ved digitalisering av kulturarven. Sørge for at folkemusikk, folkedans og håndverkstradisjonene har gode vilkår. Formidlingen av kirkekultur skal styrkes. Kultur skal stå sentralt i Grunnlovsjubileet 2014.

11) Kultur hele livet

Tredoble satsingen på den kulturelle spaserstokken og gjøre satsingen permanent. Styrke den kulturelle skolesekken og sette i gang et pilotprosjekt med et profesjonelt kulturtilbud i barnehagen. Innføre kulturkort for

ungdom i alle fylker som ønsker det. Gi flere et tilbud om kultur på arbeidsplassen.

12) Sikre mangfold, likeverd og likestilling

Legge til rette for at kunst og kulturlivet gjenspeiler mangfoldet i det norske samfunnet og følge opp erfaringer og tiltak fra Mangfoldsåret. Arbeide for likestilling på alle områder i kulturlivet. Motarbeide sjangersjåvinisme og sørge for likeverd mellom kunstformer og sjangre.

13) Samisk kultur

Samisk kultur skal bevares og videreutvikles. Gjennomføre et samisk kulturløft ved å øke kulturbevilgningen til Sametinget. Samisk språk skal styrkes.

14) Bedre kunstneres levekår

Vi vil bedre kunstneres levekår, med hovedvekt på inntektsvilkår og velferdsordninger. Forbedre stipendsystemet og støtte etableringen av en danse- og teaterallianse. Sikre kunstnernes rettigheter til egne åndsverk. På basis av dette bruke mulighetene som ny teknologi gir.

15) Øke den lokale kulturinnsatsen

Vi vil være pådrivere for lokal innsats på kulturområdet, blant annet gjennom fortsatt styrking av kommuneøkonomien. Sørge for gode kulturarenaer i hele landet, gjennom å øke bevilgningen til kulturbygg. Bidra til at kulturlovens forpliktelser følges opp. Desentralisere beslutninger og redusere byråkrati slik at mer penger går til aktivitet.

16) Internasjonal kultursatsing

Legge til rette for økt kulturutveksling mellom Norge og andre land. Det skal støttes opp om kulturarbeidet i nordområdene og om den norsk-russiske kultursamarbeidet. Kultur skal brukes aktivt i norgesprofilering.

17) Satse på næringsutvikling og kultureksport

Det skal stimuleres til kultur- og næringsprosjekter og økte private bidrag til kultur. Utvikle potensialet i koblingen mellom kultur, næring og reiseliv. Legge til rette for at flere kunstnere skal kunne leve av egen kunst. Det skal legges til rette for at mer av norsk kultur kan eksporteres til utlandet.

Tekst: [Egil Hofslj](#) (utlagt 12.08.2009, oppdatert 13.08.2009)

Foto: www.kulturskoleloftet.no

Organisering kultur - notat

Etter omorganiseringen til flat struktur var allment kulturarbeid, idrett og ungdom knytta til planavdelingen, kulturskolen og bibliotek var egne virksomheter.

August 2004 ble det satt i gang en bred prosess med vurdering av dagens organisering, og antall virksomheter. Til grunn lå prinsippet om at organisering ikke er et mål i seg selv, men et spørsmål om hensiktsmessighet. Målet er å ha en rasjonell, oversiktlig og økonomisk rimelig organisering, som samtidig er effektiv for gjennomføring av kommunens oppgaver, og som

- Fremmer og forenkler helhetlig styring og ledelse
- Legger til rette for kontinuerlig forbedring av tjenester
- Ivaretar en god dialog mellom tjenester og brukere
- Bidrar til å gjøre Øyer kommune til en attraktiv arbeidsgiver
- Bidrar til et sunt arbeidsmiljø og lavt sykefravær

Organisering innenfor kulturområdet ble endret 1.7.2006:

Kultur, ungdom, bibliotek og kulturskole slås sammen til en virksomhet. Biblioteksjefens stilling ble utvidet fra 80% - 100% og ble tillagt funksjonen virksomhetsleder for kultur og saksbehandling på kulturområdet. Ressursrammene for kultur ble redusert samtidig med omorganiseringen (kulturområdet ellers redusert med 2 stillinger i løpet av noen år, i tillegg opplevde kulturskolen kutt i bemanning og tilbud).

Har Øyer kommune lagt til rette for forenkling, forbedring av tjenesten gjennom omorganiseringen? Sykefraværet har i perioder vært høyt, mellom 20-30% og det er mye langtidsfravær, dette har selvsagt flere grunner men er uten tvil relatert til arbeidsmiljø. Det har av ulike grunner ikke vært foretatt noen evaluering.

Endringer siden omorganisering 2006 er tilsetting av næringskonsulent. Bør denne stillingen i Øyer kommune med reiseliv knyttes til kultur organisatorisk eller på annet vis? Videre har spørsmålet om drift av Trettenhallen og idrettskonsulent vært reist.

Tiden er inne for en evaluering og en diskusjon om ulike organisasjonsmodeller, en gjennomgang på om vi brukere ressursene på beste måte og er hensiktsmessig organisert. Dette er nedfelt i lederavtalen for virksomhetsleder kultur og brukerråd kultur har etterlyst en slik gjennomgang. På siste dialogmøte kultur står det å lese i referatet at en viktig utfordring er å tilpasse innhold og rammer innen kulturområdet og som et tiltak innenfor ramma er det etterlyst en gjennomgang av kompetanse på kultur og samordning med næringsrådgiver.

Virksomhet kultur må bidra inn med erfaring og kompetanse i evalueringen, men lederteam og kommunens ledelse må ta ansvar for evalueringen.

Øyer 21.9.09

Astrid Stuve

Virksomhetsleder Kultur

Kulturskolens daglig liv.

Øyer 22.09.09

Vi er 5 lærer og en rektor ansatte i kulturskolen. Vi jobber på forskjellige steder til forskjellige tider.

Sigurd jobber som gitarpedagog og trekkspillpedagog.

Paula jobber som sangpedagog hvor hun arbeider med barnekor og sanggrupper. I den stillingsprosenten inngår 15 % som musikk lærer på Aurvoll skole.

Janeth Lill jobber som pianopedagog og har en karusellgruppe for 1. Klassinger på Solvang.

Kari jobber som fiolinpedagog.

Marianne jobber som musikk lærer på Aurvold skole og i Vestlund barnehage og Orretun Barnehage. Dette er tjenester vi selger.

Jon Arne jobber som rektor og messingpedagog.

Vi har fått tatt i bruk to rom i enden av biblioteket. De er godt adskilte fra selve biblioteket. To rom som fungerer godt. Ett rom blir brukt til møte rom, det andre til undervisning.

På Solvang skole disponerer vi stort sett alle rom etter skoletid. Den undervisning som foregår i skoletiden, foregår på grupperom som er ledige. I fjor, under bygningstiden på Solvang var dette lite tilfredsstillende. Det ene grupperommet vi måtte benytte var et lite kott på ca. 8 m², hvor alt annet utstyr som tv, video, bord, instrumenter var oppbevart. Det var dårlig luft, ingen ventilasjonsanlegg, og på morgenen var det ca. 18 grader, og på slutten av dagen var det ca 30 varmegrader på det rommet. Undervisning på klasse rommene innebærer at man må rydde rommene for stoler og pulter før man kan begynne å undervise, og selvfølgelig rydde på plass pultene og stolene etter undervisningen. Det er spesielt viktig og rydde rett pult og rett stol på rett sted ettersom det er pulter og stoler som er tilpasset hver enkelt elev i skole tiden.

På Vidarheim skole og Aurvoll skole foregår undervisningen i skoletiden på forskjellige møte rom, Vidarheim og Aurvoll har flere tilrettelagte rom.

Undervisningen på ungdomsskolen foregår på musikkrommet etter skole tid.

Dette halvåret er vi også ute i Vestlund barnehage og Orretun barnehage, hvor lærer har musikalsk samlingsstund og barnehageansatte er tilstedet. Det fungerer veldig bra.

Som dere ser er vi 5 lærerne og rektor ute og driver undervisning på alle skolene i Øyer og to barnehager. Ettersom 3 av lærerne bare er tilsatt i små stillinger sier det seg selv at vi jobber på hver vår kant, og ser hverandre svært sjelden. Heldigvis har vi lærermøte annenhver onsdag kl 12.30 -13.15. hvor vi treffes. Til tross for dårlige arbeidsforhold, har de ansatte i kulturskolen veldig lite sykefravær. Hvis man skal kunne få en kulturskole som blir enda mer utviklende og skapende må vi ha et fellesskap hvor vi kan være kreativ sammen. Slik kulturskolen er organisert i dag er det vanskelig å bli inkludert på de forskjellige arbeidsplassene.

Dette kan også føre til at elevene ikke føler og får den tilhørigheten til kulturskolen som en skulle ønske. Og når undervisningen ikke er lagt til rom som er tilrettelagt for musikk undervisning er dette uheldig for elevene.

Tillitsvalgt i MFO,

Paula Strand

Dans uten grenser

Danseverkstadsmodellen

Unge vil danse

"Kultur gir helse" var eit nasjonalt prosjekt sett i gang av Helse- og sosialdepartementet og Norsk kulturråd i 1997. Dans vart eit satsingsområde for born og unge. Danseverkstadsmodellen vart utvikla med verkemiddel som arbeid med fleirkulturelt fellesskap, spreiding av gode haldningar og verdiar, bevisstgjerung av unge sine val m.m. Målet var at dansen skulle tilføre unge ny kompetanse og eigenverdi. Modellen er ei heilskapsløysing der økonomi, organisering, driftsmodell og forankring er skildra.

Fire fasar

Modellen vert implementert gjennom fire fasar, der kommune og deltakarar har eigne kurs og kompetansemål. Hovudmålet er å kvalifisere instruktørar og støtteapparat til å drive ein danseverkstad med elevar.

Danseverkstadsmodellen vert skreddarsydd til kvar enkelt kommune som ønskjer eit slikt tilbod.

Ung - til - ung metodikk

I korte trekk byggjer metoden på at ungdom kan påverke andre ungdommar i langt større grad enn vaksne kan. Ungdom med ein budskap og ein motivasjon klarar å nå inn til andre i same aldersgruppe i eit mykje større omfang. Metodikken inneber også ei kvalifisering for ungdomane innan ulike stilartar i dans, koreografi, instruksjon og haldningar. All aktivitet i danseverkstaden byggjer på dei unge sitt uttrykk og deira behov.

Medverknad

Medverknad er eit sentralt omgrep i DUG sin måte å arbeide og tenkje på. Erfaringa syner at prosjekta det vert arbeidd med lukkast når dei unge får vere med å bestemme og ta avgjersler som påverkar deira eigen kvardag. Born og unge skal ha innverknad på område som vedkjem dei. Korleis det vert organisert, formelt eller uformelt, er opp til ungdomane sjølve. Det viktigaste er at dei unge skal kjenne seg verdifulle og viktige for danseverkstaden.

Sogn og Fjordane først ute

Sogn og Fjordane fylkeskommune valde å etablere eit formelt samarbeid med DUG i si satsing på fysisk aktivitet hos unge i fylket. Dette samarbeidet er ein del av folkehelsearbeidet som ligg i fylkesplanen for 2005-2008. Under paraplyen UNGarena har målsetjinga vore å etablere danseverkstader i fylket sine 26 kommunar.

Dette samarbeidet har ført til nybrottsarbeid for satsinga på born og unge i fylket, og gjeve DUG nye erfaringar og fleire arenaer å spreie danseglede på.

Status for Øyer Kulturskole pr. 22.06.09

Ansatte:

Janeth Lill Bjørgås	60 %
Paula Strand	50 %
Kari Røe Nåvik	20 %
Sigurd Tingstad	17 %
Jon Arne Johansen	100 %

Alle ansatte har 3 eller 4 års høyskoleutdannelse.

Janeth underviser i piano (25 elever) og ”karusell” (10 elever)

Paula underviser i sang (17 elever) og barnekor (28 elever)

Kari underviser på fiolin (10 elever)

Sigurd underviser på trekkspill (3 elever) og gitar (14 elever)

Jon Arne har administrasjon (30 %), dirigering Øyer Skolekorps (20 %) og messingelever (50%) (25 elever).

Totalt har kulturskolen 2,47 årsverk og 132 elever.

Janeth har sin undervisning på Aurvoll, Vidarheim og Solvang. Litt i skoletiden og resten etter skoletid.

Paula har sin undervisning på biblioteket, samfunnshuset på Tretten og på Solvang. Litt i skoletiden og resten etter skoletid.

Kari underviser på biblioteket etter skoletid.

Sigurd underviser på Solvang etter skoletid.

Jon Arne dirigerer på kveldstid og har elevene i skoletid på Aurvoll, Vidarheim og Solvang.